

GÜNLÜK ORTADOĞU BÜLTENİ

14 ARALIK 2009

IRAK

- Ümmü Kasr şehri yakınlarındaki Kamp Bucca'daki tutukluların, hapisane içerisinde patlayıcı kullanma eğitimi aldıkları iddia edildi. Burada kalan tutuklulara göre, ayrıca buraya getirilen uzmanlar tarafından intihar bombacıları da yetiştiriliyor ve ABD ordusu hiçbir müdahalede bulunmuyor. Öte yandan ABD Ordusu istatistiklerine göre farklı hapisanelerde tutulan 100.000 mahkumdan sadece yüzde 4'ü tekrar şiddete bulaştı. (*El Cezire*)
- Rus petrol şirketi Lukoil, Irak'taki Batı Kurna-2 petrol sahasında, petrol geliştirme faaliyetleri hakkı kazandı. Bir gün önce Shell ve CNPC ortaklığı diğer bölgelerdeki faaliyet hakkını kazanmıştı. Ayrıca Garaf, Nejme, Kiyara ve Badra Bölgeleri için de ihaleler açıldı. Sonangol isimli Angola firması Kiyarah ve Necmeh bölgeleri için petrol faaliyeti hakkı elde etti. Garraf'da Petronas ve Japon şirketi Japex ortaklığı, Badra'da da Rusya'dan Gazprom'ın öncülüğünü yaptığı bir konsorsiyum ihalelerde kazanan diğer taraflar oldu. Batı Kurna-2 sahası için,2 gün süren ihale görüşmelerinde Lukoil şirketi günlük 4.7 milyon varil petrol çıkarma taahhüdünde bulundu. Mecnun bölgesinin batısında kalan, Batı Kurna-2 petrol sahasının 12.9 milyar varil petrol rezervine sahip olduğu tahmin ediliyor. Irak'ta yaklaşık 115 milyar varil petrol rezervi bulunuyor. Irak, Suudi Arabistan ve İran'dan sonra dünyanın üçüncü en büyük rezerv sahibi ülkesi. (*El Cezire*)
- Irak parlamentosu geçtiğimiz hafta meydana gelen ve 132 kişinin yaşamını yitirdiği patlamaları görüşmek üzere kapalı bir oturum düzenledi. İçişleri Bakanı Cevat El

Bolani, Savunma Bakanı Abdülkadir El Ubeydi , Ulusal Güvenlik Bakanı Şirvan El Vali ve Bağdat Operasyonları Eski Komutanı Abud Kanbar da bu toplantılarda sorulara yanıt verdi. (Aswataliraq)

- Irak Parlamentosu Dışişleri Komisyonu üyesi Tanya Talat, İran'ın sınıra yakın bir noktada nükleer çalışmalar başlatması durumunda uluslararası mahkemeye gideceklerini söyledi. İran'ın Irak sınırına 70 kilometre yakınında nükleer çalışmalar başlattığı iddia edilmişti. (Aswataliraq)
- Irak'taki ABD kuvvetlerinin eski komutanı Orgeneral David Petraeus'un raporuna göre, Saddam Hüseyin'in sağ kolu İzzet El Duri, şu anda Suriye'de ve Irak'a yönelik eylemler için çalışıyor. Ayrıca, İzzet El Duri'nin El Kaide ile bağlantıları bulunduğu iddia ediliyor. Duri'nin daha önce birkaç kez tutuklandığı rapor edilmişti. Baas Partisi de Duri'nin 11 Kasım 2005'de öldüğünü açıklamıştı. Duri, halen Irak hükümeti tarafından en çok arananlar listesinin başında. Bununla beraber Petraeus'a göre, yakın zamanda yeni El Kaide saldırıları gerçekleşebilir. (Aswataliraq) (alsumaria)
- Geçen hafta Bağdat'ta meydana gelen ve 132 kişinin öldüğü saldırıların sorumlusu olduğu iddia edilen El Kaide bağlantılı 13 kişi yakalandı. (Asharq Al Aswat)
- Irak'ta 7 Mart'ın seçim kararı alınmasının ardından 7000 seçim merkezinde güvenlik önlemleri için hazırlıklar başlatıldı. (alsumaria)
- Irak Cumhurbaşkanı Celal Talabani, Çin Büyükelçisi Chang Yi ve ona eşlik eden heyeti kabul etti. Talabani, Çinli şirketlerin Irak'a yapacakları yatırımlardan duyacağı memnuniyeti belirtti. Görüşmelerde ayrıca siyasi, ekonomik ve kültürel konular görüşüldü. (Aswataliraq)
- Musul'da bombalı bir aracın patlaması sonucu 20 Irak askeri öldü. Felluce'de de polis konvoyuna düzenlenen saldırıda 11 polis ölürken 4'ü yaralandı. (Aswataliraq)

- İngiltere Eski Başbakanı Tony Blair, Saddam Hüseyin'in kitle imha silahları bulundurduğuna dair herhangi bir delil bulamasalar da, onu devirmek için bir şeyler bulabileceklerini söyledi. (*Alsumaria*)
- Ukrayna-Irak arasında 550 milyon dolarlık silah satış anlaşması imzalandı. Görüşmeler 3 yıldır devam ediyordu. (*Alsumaria*)
- ABD Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Ian Kelly; Irak'ın, İran Halkın Mücahitleri Örgütüne ait Eşref Kampı için daha insanca yaklaşması gerektiğini söyledi. Kelly, Irak Hükümeti'nin Eşref Kampı'ndakiler için güvence verdiğini belirtti. Irak Başbakanı Nuri El Maliki, kamptaki 3000 kişinin İran sınırına yakın, çölde bir kampa gönderileceğini açıklamıştı. (*Alsumaria*)
- İran Halkın Mücahitleri Örgütü'nden yapılan açıklamada Irak'taki Eşref Kampı'nın Bağdat'a taşınması kararı için tüm uluslararası çağrılar ve kurallar hiçe sayılıyor denildi. Ayrıca açıklamada hükümetin kampın taşınması kararını doğruladığı ve buna göre kampın Bağdat'ta bilinmeyen bir yere ya da hapishaneye taşınacağı belirtildi. Örgütün ifadesine göre Bağdat Hükümeti ile yapılmış herhangi bir anlaşma yok. (*Aswataliraq*)

İRAN

- İran dini lideri Ayetullah Ali Hamaney, reform yanlısı muhalefeti Ayetullah Humeyni'yi aşağılamakla suçladı. Geçtiğimiz hafta bazı göstericilerin Ayetullah Humeyni'nin fotoğraflarını yırtıp, çiğnediği ileri sürülmüştü. Hamaney, ayrıca seçimlerin sona erdiğini ve artık buna yönelik gösterilerin yapılamayacağını söyledi. Bazı reform yanlısı gazeteler de, Haziran ayındaki seçimlerde yarışan Mir Hüseyin Musavi'nin tutuklanabileceğini yazdı. Musavi, Humeyni'nin fotoğraflarına yönelik saldırıyı kınadı. (*El Cezire*)
- BM Güvenlik Konseyi üyeleri ABD, Fransa ve İngiltere Büyükelçileri, Perşembe günü yapılan toplantılarda İran'ın nükleer programı için yaptırım seçeneğini tekrarladılar. Daha önce Güvenlik Konseyi'ne sunulan yaptırım komitesi raporu, İran'ın son 3 ayda

yasaklı silahların transfer ettiğine dair önemli bulgular olduğunu içermiştir. Raporda, BM ülkeleri tarafından İran'dan Suriye'ye askeri malzeme taşırken yakalanan gemiler gösterilmiştir. Bunların Suriye yoluyla Lübnan'daki Hizbullah'a taşındığı iddiası da İran ve Suriye tarafından yalanlanmıştır. (*El Cezire*)

- İran Dışişleri Bakanı Manuçehr Mutteki, kendi belirleyecekleri bir takvim ve kurallara göre, uranyum değişimi gerçekleştirebileceklerini söyledi. Mutteki, Ekim ayında BM'nin teklif ettiği 1200 kilogram uranyumun değiştirilmesi teklifini kabul edebileceklerini belirtti. Buna göre İran ilk aşamada %3.5 zenginleştirilmiş uranyumun 400 kilogramı, aynı miktardaki %20 uranyum karşılığı verilebilir. (*Asharq Al Aswat*)
- ABD Dışişleri Bakanı Hillary Clinton, Latin Amerika ülkelerini İran'la ilişkileri konusunda uyardı. Clinton, Venezüella ve Bolivya gibi ülkelerin İran'la ilişkilerde 2 kere düşünmesi gerektiğini söyledi. (*BBC*)
- ABD'nin BM'deki eski temsilcisi John R. Bolton İran İslam Cumhuriyetine yönelik yaptırımlarla ilgili olarak, şu ana kadar yaptırımların İran'ın nükleer faaliyetleri için hiçbir engel oluşturmadığını belirtti. Yaptırımların başarılı olmasının yaptırım niteliğine ve katılan üyelere bağlı olduğunu vurgulayan Bolton "bence asıl sorun, İran'ın şu anda tam nükleer bilimene yaklaşmış olmasıdır ve yaptırımlar ne kadar ağır olursa olsun İran'ı bu bilimden alıkoyamaz. Bu yüzden bu arada birçok sorun kalıyor. Yaptırımlar konusunda sert sözler gündeme geliyorsa da pratikte bir girişim görülüyor", dedi. (*IRNA*)
- İran Cumhurbaşkanı Mahmud Ahmedinecad dün İran'ı ziyaret etmekte olan Hamas Siyasi Büro Başkanı Halid Meşal'ı kabul etti. Ahmedinecad, Müslümanların ve diğer özgür halkların, Filistin davasına olan desteklerinin gerekliliğini vurgulayarak, "İran halkı ve devleti, her zaman direnişin ve mazlum Filistin halkının yanında olacak", dedi. (*IRNA*)
- İran'da göstericiler tarafından Ayetullah Humeyni'nin resimlerinin yırtılıp çiğnendiği iddiası üzerine pek çok tutuklama gerçekleşti. Tahranlı savcılar bunu yapanlara karşı hiçbir acıma gösterilmeyeceğini söyledi. Geçtiğimiz hafta "Öğrenci Günü" sırasında Tahran üniversitelerinde meydana gelen gösterilerde İran Dini Lideri Ayetullah Ali

Hamaney'in fotoğrafları yakılmıştı. Ancak göstericiler, Humeyni'nin fotoğraflarının yırtılıp çiğnendiği iddiasını yalanladı. (Asharq Al Aswat)

- Temmuz ayında, İran sınırında tutuklanan 3 ABD'linin hapis cezası alacağı iddia edildi. 3 ABD'li casusluk iddiasıyla tutuklu bulunuyor. İran Cumhurbaşkanı Mahmud Ahmedinejad, ABD'nin elinde tutuklu olarak bulunan İranlılar'ın durumuyla 3 ABD'linin durumu arasında benzerlik olduğunu ve İran yargısının tutuklularla anlaşma yapabileceğini söyledi. (Asharq Al Aswat)

İSRAİL- FİLİSTİN

- İsrail hükümeti, "ulusal öncelikler planı"nı değiştirerek, Batı Şeria'da izole haldeki küçük bazı yerleşimleri de içine alan plan değişikliğini onayladı. Bu yerleşimlere milyonlarca dolar mali yardım aktarılmasını sağlayacağı belirtilen plan değişikliğine kabinenin 21 Bakanı 'Evet' derken, Savunma Bakanı Ehud Barak'ın da aralarında bulunduğu İşçi partili 5 Bakan ise karşı oy verdi. Barak, son zamanlardaki radikal eylemler göz önüne alınarak yerleşimlere bir ödül gibi ulusal öncelik statüsünün sunulmasını yanlış bulduklarını dile getirdi. (The Jerusalem Post)
- Hamas bugün 22. kuruluş gününü kutlayacak. Pazar günü Gazze'de kutlama için hazırlıklar sürerken, Hamas liderleri Gazze halkının kutlamalara geniş çaplı katılımı için ikna çalışmaları yürüttü. Hamas'ın bu günü birlik ve güç gösterisi amacıyla kullanması bekleniyor. (Haaretz)
- Filistin Ulusal Otoritesine bağlı güvenlik güçleri kuruluş günü kutlamaları sırasında olay çıkmasını önlemek amacıyla 150'ye yakın Hamas destekçisini tutukladı. (The Palestinian Information Center)
- The Jerusalem Post'un haberine göre Türkiye ve İsrail arasındaki siyasi ilişkiler sekteye uğramış olsa da iki ülke arasındaki kültür ve akademik bağlar gittikçe güçleniyor.

Hebrew Üniversitesi Profesörlerinden Ruth Kark'a Osmanlı idaresi altındaki Filistin'in bankacılık sektörünün gelişimi ile ilgili yapacağı araştırma için Türkiye tarafından 15.000 dolarlık bir burs verildi. (*The Jerusalem Post*)

- Filistin Milli Uzlaşma Komitesi Genel Sekreteri Eyad El-Sarraj Mısır'ın Hamas ve El Fetih arasındaki müzakerelere Mısır'ın tarafların Kahire Planı'nı imzalamalarından önce ev sahipliği yapmayı kabul ettiğini açıkladı. (*Palestine Chronicle*)

LÜBNAN

- Geçen ay üzerinde anlaşmaya varılan milli birlik hükümeti, geçtiğimiz Perşembe meclisten güvenoyu aldı. Meclis Başkanı Nebih Berri, Saad Hariri başkanlığındaki yeni hükümetin üç gün süren tartışmaların ardından 128 sandalyeli mecliste 122 oy aldığını söyledi. (*The Daily Star*)
- Lübnan Başbakanı Saad Hariri güvenoyu aldıktan sonra Suudi Arabistan'a resmi bir ziyarette bulundu. Kral Abdullah ile bölgesel gelişmeler ve iki ülke arasındaki ikili bağlar ve işbirliği için yeni perspektifler üzerinde konuşan Hariri, Suudi Arabistan'ın Lübnan'daki istikrar ve milli birliği korumak konusundaki duyarlılığına vurgu yaptı. (*The Daily Star*)
- Cumhurbaşkanı Mişel Süleyman 3 günlük resmi ziyaret için gittiği ABD' de bugün ABD Başkanı Barack Obama ile Beyaz Saray'da bir araya gelecek. Süleyman'a Savunma Bakanı Elias Murr, Dış İşleri Bakanları Ali Chami ve Devlet Bakanı Wael Abu Faour eşlik ediyor. Süleyman ve Obama'nın başta, ABD'nin Lübnan'a yapacağı askeri yardım, Lübnan'daki Filistinli mültecilerin durumu ve Orta Doğu barış süreci hakkında görüşmeleri bekleniyor. Cumhurbaşkanı'nın Amerika ziyareti, Hizbullah'ın iki numaralı ismi Şeyh Naim Kasım tarafından, eleştirildi. (*The Daily Star*)
- Lübnan İçişleri Bakanı Ziad Baroud bugün Suriye Devlet Beşşar Esad'a kardeşi Mecid Esad'ın ölümü nedeniyle başsağlığı dilemek üzere Suriye'ye gidecek. Ziyaretin herhangi bir siyasi mesaj taşımadığını belirten Bakan, yine de Suriye ile Lübnan arasında bir yakınlaşma fırsatı doğurabileceğini düşündüğünü ifade etti. Lübnan Başbakanı Saad Hariri'nin Suriye'ye yapacağını açıkladığı ziyaret Mecid Esad'ın ölümü nedeniyle ertelendi. (*Now Lebanon*)

SURİYE

- Uzun süre kronik bir rahatsızlığı bulunan ve dün yaşamını yitiren Suriye Devlet Beşşar Esad'ın kardeşi Meced Esad dün toprağa verildi. (SANA)
- Golan Tepelerinde yaşayan halk dün, tüm uluslararası insan hakları organizasyonlarına mektup göndererek İsrail ırkçılığına son vermelerini ve Suriyeli kimliklerine saygı duyulmasını sağlamalarını talep etti. (SANA)

SUUDİ ARABİSTAN

- Suudi Arabistan Ordusu'ndan yapılan açıklamada, Husi militanlarının El Cabri askeri noktasını ele geçirdiği iddiası yalanlandı. Ayrıca, kadınları kalkan olarak kullanan Husi militanlarının sınırı geçmeye çalışırken tutuklandığı belirtildi. Husi militanlarının kadın ve çocukları kalkan olarak kullandığı, patlayıcılarla sınıra yolladığı iddia ediliyor. Suudi Ordusu, F-15 jet uçakları ve Apaçi helikopterleri ile Husiler'e yönelik operasyonlara devam ediyor. (Asharq Al Aswat)
- Huti militanları, Suudi hava saldırısında 70 kişinin öldürüldüğünü, 100'ünün de yaralandığını iddia etti. (Gulf Times)

MISIR

- Mısır'da nikap tarzı örtünen kadınlar, Mısır üniversitelerinde nikap tarzı örtünün yasaklanmasını protesto etti. Mısır hükümeti, sert tartışmaların ardından okullar, yurtla ve bazı diğer alanlarda nikapı yasaklamıştı. (Gulf Times)

AFGANİSTAN

- Amerika Birleşik Devletleri'nde Kongre Afganistan ve Pakistan'a yapılacak olan yardımları da içeren paketi onayladı. Bu pakete göre ABD'den Afganistan 2,6 milyar dolar, Pakistan ise 1,459 milyar dolar yardım alacak. Terörizmle mücadelede cephe oluşturan ülkelere ekonomik kalkınma, güvenlik ve iyi yönetim konusunda yardım etmek amacına dayanan bu yardımlar hükümet ve yerel gruplar aracılığı ile aktarılacak. Bu yardımlar sivil yardım niteliği taşıyor. (*Dawn Gazetesi*)
- Afganistan'ın kuzeyindeki Baghlan ve kuzeyindeki Helmand şehirlerinde silahlı militanlar tarafından düzenlenen saldırılarda 16 polis hayatını kaybetti. Hayatını kaybeden polislerin otoyolda kontrol noktasında görev yaptıkları belirtildi. (*PAN, Pajhwok Afghan News*)
- ABD yetkilileri, Güney Veziristan'da insansız hava aracı ile düzenlenen bir operasyonda üst düzey El-Kaide lideri olduğu açıklanan Ebu Yahya el-Libi'nin öldürüldüğünü bildirdi. Taliban veya El Kaide'den buna ilişkin bir açıklama henüz gelmedi. Aslında bir Libya vatandaşı olan Ebu Yahya El-Libi 2002'de girdiği Bagram hapisanesinden 2005'de kaçmış ve 2008'de El Kaide'nin doğu Afganistan sorumlusu olarak atanmıştı. (*PAN, Pajhwok Afghan News*)

PAKİSTAN

- Pakistan Başbakanı Yusuf Rıza Gilani Pakistan Ordusunun Güney Veziristan'da Taliban militanlarına yönelik yürütmekte olduğu operasyonun sona erdiğini; ancak Orakzai bölgesinde bir operasyon yürütülebileceğini açıkladı. El Cezire'nin aktardığı analize göre, Ekim sonundan beri süren Güney Veziristan Operasyonu'nun Orakzai bölgesine aktarılması Taliban'a Güney Veziristan'da etkili bir darbe indirilmediğini göstermektedir. (*El Cezire*)